

Poznań, dnia 27 grudnia 2021 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-Le.431.2.5.2021.6

Pani
Anna Lewandowska
Kierownik
Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Garczyńskich 5
64-360 Zbąszyń

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Lesznie, przeprowadził w dniach od 23 listopada do 3 grudnia 2021 r. kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Ośrodku Pomocy Społecznej, zlokalizowanym pod adresem: ul. Garczyńskich 5, 64-360 Zbąszyń, zwanym dalej *Ośrodkiem* lub określanym skrótem *OPS*. Zakres kontroli obejmował prawidłowość przyznawania świadczeń i wydawania decyzji oraz kwalifikacje kadry, realizującej zadania pomocy społecznej, w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji oraz przedstawionych przez Panią informacji. Ustalenia opisane zostały w protokole, podpisanym przez Panią w dniu 27 grudnia 2021 r. bez zastrzeżeń.

W wyniku kontroli dokonano następujących ustaleń:

W zakresie kwalifikacji kadry kontrola wykazała, że jako Kierownik OPS posiada Pani kwalifikacje określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej¹. Osoba zatrudniona na stanowisku głównego księgowego spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w ustawie o finansach publicznych². Cztery osoby zatrudnione na stanowisku pracownika socjalnego i osoba zatrudniona na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej posiadają wymagane przepisami kwalifikacje, określone w art. 116 ust. 1 pkt 1-4 ustawy o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych³. Opiekunki zatrudnione w Ośrodku do realizacji usług opiekuńczych także spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w obowiązujących przepisach.⁴ Kwalifikacje osób realizujących specjalistyczne usługi opiekuńcze zgodne były z wymogami określonymi w § 3 rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych⁵.

¹ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268)

² art. 54 ust. 2 pkt 5 lit. a-d ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.)

³ załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 ze zm.) oraz następne – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. (Dz.U. z 2021 poz. 1960), tabela F Stanowiska w samorządowych jednostkach organizacyjnych, I. Wszystkie jednostki, Stanowiska kierownicze urzędnicze poz. 6 i 31.

⁴ załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 ze zm.) oraz następne – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. (Dz.U. z 2021 poz. 1960), tabela F Stanowiska w samorządowych jednostkach organizacyjnych, I. Wszystkie jednostki, Stanowiska kierownicze urzędnicze poz. 64.

⁵ rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1598 ze zm.)

W okresie objętym kontrolą pracę socjalną w środowisku realizowało 4 pracowników zatrudnionych w ramach 4 etatów.

Gmina Zbąszyń wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. liczyła 13856 mieszkańców, co oznacza, że na jednego pracownika socjalnego przypadało 3464 mieszkańców miasta i gminy oraz – wg danych za 2020 r. – 35 rodzin objętych pracą socjalną. Powyższy stan świadczy o spełnieniu przez Ośrodek wymogu określonego w art. 110 ust. 12, który zobowiązuje OPS do *zatrudniania w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych*, a także o spełnieniu jednego z dwóch warunków wymienionych w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, iż: *„Ośrodek (...) zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”*.

W zakresie realizacji zadań wykazano, że Ośrodek posiada i realizuje *„Strategię rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Zbąszyń na lata 2019-2029”*, co jest zgodne z wymogami określonymi w art. 16 b i 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Ocena prawidłowości przyznawania świadczeń i wydawania decyzji w dokumentacji 42 klientów OPS w zakresie 52 spraw, w tym 48 spraw zakończonych decyzjami administracyjnymi wykazała, że w okresie objętym kontrolą:

- w żadnej z kontrolowanych spraw nie stwierdzono nieprawidłowości w ustalaniu wysokości świadczeń pieniężnych, które przyznawano zgodnie z art. 37 ust. 2-3, art. 38 ust. 2-4 i art. 41 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej;

w zakresie prawidłowości prowadzonego postępowania stwierdzono:

- w żadnej ze skontrolowanych spraw nie było potwierdzenia, iż stronie umożliwiono czynny udział w prowadzonym postępowaniu, zgodnie z art. 10 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego⁶;
- podjęcie decyzji o przyznaniu pomocy każdorazowo poprzedzone było przeprowadzeniem u wnioskodawcy wywiadu środowiskowego zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej oraz na zasadach określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁷;
- w aktach 16 klientów stwierdzono brak oświadczeń majątkowych;
- w 1 przypadku stwierdzono brak pieczęci wpływu na zaświadczeniu o wynagrodzeniu klienta;
- w 3 przypadkach stwierdzono brak potwierdzenia odbioru decyzji przez klienta. Ponadto, w 3 przypadkach stwierdzono brak daty odbioru decyzji przez klienta.

W odniesieniu do rodzinnych wywiadów środowiskowych stwierdzono:

- przy stałym pobieraniu świadczeń, aktualizacje wywiadów przeprowadzano w terminach wymaganych przepisem § 9 rozporządzenia w sprawie wywiadu środowiskowego i art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, tj. nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, pomimo braku zmiany danych, za wyjątkiem 5 przypadków, kiedy termin przeprowadzenia wywiadu u osób pobierających zasiłek stały został przekroczony od 1 do 8 dni;

⁶ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.)

⁷ rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788)

- w 1 przypadku stwierdzono brak daty zatwierdzenia planu pomocy przez Kierownika OPS;
- w 2 przypadkach w teczkach klientów stwierdzono brak wywiadu środowiskowego cz. I, a w 1 przypadku stwierdzono brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego cz. I po zmianie miejsca zamieszkania klienta i jednocześnie zmianie sytuacji mieszkaniowej tego klienta;
- w 1 przypadku w wywiadzie stwierdzono brak informacji o stanie zdrowia klienta, a w decyzji wydanej po przeprowadzeniu tego wywiadu przywołano art. 7 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej wskazujący na długotrwałą chorobę klienta.

W odniesieniu do wydanych decyzji administracyjnych kontrola wykazała, że:

- wszystkie kontrolowane decyzje, zgodnie z art. 107 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, posiadały podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości i trybie wniesienia odwołania, ponadto – pouczenie o obowiązkach świadczeniobiorcy korzystającego z pomocy społecznej, wynikających z art. 109 ustawy o pomocy społecznej.

Jednocześnie stwierdzono:

- w 8 decyzjach brak przywołania w podstawach prawnych art. 7 ustawy o pomocy społecznej wraz z doprecyzowaniem adekwatnie do sytuacji klienta;
- w 4 decyzjach dotyczących zasiłku stałego brak przywołania w podstawach prawnych art. 17 ust. 1 pkt 19 i 20 ustawy o pomocy społecznej;
- w 9 decyzjach dotyczących zasiłku okresowego brak przywołania w podstawach prawnych art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej;
- w 8 decyzjach dotyczących zasiłku celowego brak przywołania w podstawach prawnych art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto, w treści 4 decyzji dotyczących zasiłku celowego nie wpisano informacji dla klientów o terminie realizacji przyznanego świadczenia;
- w 10 decyzjach dotyczących specjalnego zasiłku celowego brak przywołania w podstawach prawnych art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej;
- w 8 decyzjach dotyczących usług opiekuńczych brak przywołania w podstawach prawnych art. 17 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy;
- w 1 decyzji dotyczącej specjalistycznych usług opiekuńczych brak przywołania w podstawie prawnej § 6 rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych;
- w 5 przypadkach wskazano adres publikacyjny ustawy o pomocy społecznej ze zmianami, a w czasie wydania decyzji nie wprowadzono jeszcze zmian do tekstu jednolitego przywoływanej ustawy. Ponadto, w 2 przypadkach wskazano nieaktualny w dniu wydania decyzji adres publikacyjny aktu prawnego ustawy o pomocy społecznej;
- w 1 decyzji dotyczącej kierowania i odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej brak przywołania w podstawie prawnej pkt 2 mającego zastosowanie w danej sprawie przy wskazanym art. 61 ust. 1 i art. 62 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto, w treści 3 decyzji stwierdzono brak informacji dla klientów od kiedy nastąpi zmiana naliczania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej;
- w 3 decyzjach dotyczących schronienia brak przywołania w podstawie prawnej art. 7 pkt 3 i art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej;
- w 10 przypadkach w podstawie prawnej decyzji zmieniającej stwierdzono brak przywołania art. 163 Kpa;
- w 5 decyzjach błędny zapis przywoływanych ustępów art. 102 ustawy o pomocy społecznej i jednocześnie brak doprecyzowania tego przepisu adekwatnie do rozpatrywanej sprawy;

- w 1 przypadku wskazanie nieistniejącego przepisu ustawy o pomocy społecznej (tj. przywołano art. 102 pkt 19).

Reasumując, działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.⁸

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o:

1. Wyeliminowanie stwierdzonych w trakcie kontroli błędów i braków przy redagowaniu decyzji administracyjnych.
2. Umożliwienie stronie czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu zgodnie z wymogiem i na zasadach określonych w art. 10 §1-3 w związku z art. 9 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego⁹.
3. Ustalanie przy przeprowadzaniu rodzinnych wywiadów środowiskowych u osób lub rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej, między innymi sytuacji majątkowej klientów na podstawie oświadczeń o stanie majątkowym, zgodnie z art. 107 ustawy o pomocy społecznej.
4. Przeprowadzanie aktualizacji rodzinnych wywiadów środowiskowych u osób korzystających ze stałych form pomocy z zachowaniem terminu określonego w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
5. Rzetelne potwierdzanie odbioru decyzji przez klientów ze wskazaniem daty i złożenia podpisu na decyzji administracyjnej, zgodnie z wymogiem określonym w art. 46 w związku z art. 109 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

Informuję Panią że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję od Pani w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie uprzejmie przypominam, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12 000 zł.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-) Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Pani Anna Lewandowska

⁸ przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo uchybień, pozytywna mimo nieprawidłowości, negatywna.

⁹ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.)

Kierownik OPS
ul. Garczyńskich 5
64-360 Zbąszyń
2. Rada Miejska w Zbąszyniu
ul. Porucznika Żwirki 1
64-360 Zbąszyń
3. aa

Dokument sporządziła: Anna Grabarska – Łyskawka – inspektor wojewódzki, 28.12.2021 r.